
Zivsaimniecības komiteja

2015/2092(INI)

18.9.2015

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par jaunu KZP — tehnisko pasākumu un daudzgadu plānu struktūru
(2015/2092(INI))

Zivsaimniecības komiteja

Referents: *Gabriel Mato*

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	9

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par jaunu KZP — tehnisko pasākumu un daudzgadu plānu struktūru (2015/2092(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) un jo īpaši tā 43. pantu,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regulu (ES) Nr. 1380/2013 par kopējo zivsaimniecības politiku un jo īpaši tās 7. panta 2. punktu un 9. un 10. pantu,
  - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
  - ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ziņojumu (A8-0000/2015),
- A. tā kā kopš 2009. gada leģislatīvo dokumentu ziņā ne tehnisko pasākumu, ne daudzgadu plānu jomā nav panākts nekāds būtisks progress, ko, pirmkārt, var skaidrot ar to, ka Komisijas priekšlikumi par minētajiem plāniem izraisīja Eiropas iestāžu domstarpības saistībā ar to attiecīgajām LESD 43. pantā paredzētajām pilnvarām lēmumu pieņemšanas procesā, un, otrkārt, ar to, ka attiecībā uz tehniskajiem pasākumiem grūtības radās, pielāgojot tiesību aktus Lisabonas līgumam;
- B. tā kā viens no kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) reformas mērķiem bija maksimālā ilgtspējīgas ieguves apjoma (MIIA) nodrošināšana, izmantojot ekosistēmisku pieeju, un tā kā tehniskie pasākumi un daudzgadu plāni, piemēram, saglabāšanas pasākumi, ir svarīgākie instrumenti šo mērķu sasniegšanai;
- C. tā kā vienas no svarīgākajām izmaiņām, kas tika ieviestas ar KZP 2013. gada reformu, ir arī izmetumu novēršana un reģionalizācija;
- D. tā kā pašlaik tehniskie pasākumi veido sarežģītu, neviendabīgu un neorganizētu noteikumu sistēmu, kurā bieži vien nākas saskarties ar nekoncekvenci un minēto noteikumu pretrunīgumu, un turklāt zivsaimniecības nozares pārstāvjiem ir grūti saprast šos noteikumus;
- E. tā kā tehnisko pasākumu sarežģītības un ar to saistīto grūtību, kā arī KZP reālu pozitīvu rezultātu un stimulu trūkuma dēļ zvejnieki tai vairs neuzticas;
- F. tā kā tehniskie pasākumi ir jāveic, lai uzlabotu zvejas resursu ilgtspējību, neapdraudot zvejas darbību ekonomisko izdevīgumu un pamatojoties uz nopietniem zinātniskiem faktiem;
- G. tā kā izmetumu aizliegums un mērķis attiecībā uz maksimālā ilgtspējīgas ieguves apjoma sasniegšanu liek uzlabot zvejas rīku izvēli;
- H. tā kā izmetumu aizliegums ir saistīts ar radikālām pārmaiņām zivsaimniecības pārvaldības koncepcijā, liekot veikt ļoti konkrētus tehniskus pasākumus tādos svarīgos jautājumos kā nozvejas sastāvs;

- I. tā kā, Padomei nespējot pieņemt nostāju, tika kavēta to tiesību aktu, kuros paredzēti tehniskie pasākumi, pielāgošana Lisabonas līgumam un tā kā pēc KZP reformas šo šķērslī, šķiet, izdevies novērst, Komisijai pēc dalībvalstu lūguma pieņemot deleģētos aktus;
- J. tā kā, lai nodrošinātu vienādus nosacījumus visiem operatoriem un veicinātu tehnisko pasākumu ieviešanu un kontroli, ir nepieciešams noteikt kopīgus pamatprincipus visiem ūdens baseiniem, koplēmuma procedūrā (saskaņā ar Lisabonas līgumu „parastajā likumdošanas procedūrā”) pieņemot pamatregulējumu;
- K. tā kā koplēmuma procedūru nav nepieciešams izmantot attiecībā uz reģionāla mēroga pasākumiem vai pasākumiem, kas pakļauti biežām izmaiņām, bet tā kā ir nepieciešams piemērot vienotus noteikumus visiem jūras baseiniem vai pasākumiem, kas samērīgi ilgā laika posmā nemainīsies;
- L. tā kā reģionalizācija var garantēt to, ka noteikumi tiek pielāgoti katras zivsaimniecības un katra ūdens baseina specifiskajām īpašībām, nodrošinot elastīgumu un radot iespēju ātri reaģēt ārkārtas situācijās;
- M. tā kā reģionalizācija var veicināt noteikumu vienkāršošanu un labāku izpratni un tādējādi zivsaimniecības nozares pārstāvji tos pieņems labāk, jo īpaši, ja viņi tiks iesaistīti šo noteikumu pieņemšanas procesā;
- N. tā kā reģionalizācijas rezultātā nebūtu jānotiek atkārtotai nacionalizācijai, jo tas neatbilst KZP kā kopējai politikai, saskaņā ar kuru Eiropas Savienībai ir ekskluzīva kompetence kopīgo resursu jautājumā;
- O. tā kā, pieņemot tehniskos pasākumus atbilstīgi reģionalizācijas pieejai, būtu jāievēro modelis, kas likumdevējām iestādēm paredzēts jaunajā kopējā zivsaimniecības politikā, proti, Komisijai būtu jāpieņem deleģētie akti, pamatojoties uz iesaistīto dalībvalstu kopīgajiem ieteikumiem;
- P. tā kā daži priekšlikumi specifiskām regulām, kurās ietverti tehniski pasākumi (dreifējoši tīkli, vaļveidīgo nejauša nozveja, aizliegums nogriezt haizivju spuras uz kuģa vai dziļūdens zveja), ir izraisījuši domstarpības; tā kā daži priekšlikumi, piemēram, par zveju dziļūdens krājumos Ziemeļaustrumu Atlantijā, tiek bloķēti vairāk nekā trīs gadus; tā kā procedūra attiecībā uz zveju ar dreifējošiem tīkliem arī ir apstājusies un dažkārt reģionālās zvejniecības pārvaldības organizācijas noraida specifiskas regulas par tehniskiem pasākumiem, piemēram, kā tas bija gadījumā ar haizivju spuru atdalīšanu uz kuģiem;
- Q. tā kā attiecībā uz Vidusjūru spēkā esošie tehniskie pasākumi ne vienmēr ir pielāgoti dažādu vietējo zivsaimniecību vajadzībām;
- R. tā kā Vidusjūras baseina iezīmes ārkārtīgi atšķiras no citiem Savienības zivsaimniecību izmantotajiem ūdens baseiniem tādā ziņā, ka Vidusjūras baseinu izmanto arī trešās valstis, kuru noteikumi zivju krājumu saglabāšanas jomā ļoti atšķiras no Eiropas noteikumiem;
- S. tā kā 2002.–2009. gada laika posmā pieņemto daudzgadu plānu efektivitāte ir bijusi

nevienmērīga un kopumā vissliktākie rezultāti ir saistīti ar dažu instrumentu neefektivitāti un trūkumiem kontroles jomā;

- T. tā kā, reformējot KZP, tika ieviests izkraušanas pienākums, bet netika atrisināta problēma saistībā ar KPN un kvotu sistēmas neelastīgumu;
- U. tā kā ir paredzamas grūtības saistībā ar izmetumu aizlieguma piemērošanu jauktai dažādu sugu zvejai, kurā tiek nozvejotas tā dēvēto kritisko sugu zivis, un tā kā būtu saprātīgi priekšroku dot tādu daudzgadu plānos iekļautu instrumentu izmantošanai kā zvejas piepūles regulējums, kas nav tik neelastīgi kā KPN un kvotu sistēma un kas veicinātu maksimālā ilgtspējīgas ieguves apjoma sasniegšanu, uzlabojot zvejas flotes ekonomiskos rezultātus attiecībā pret minēto zivju sugu mirstību;
- V. tā kā pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā Eiropas Parlaments ir viens no likumdevējiem zivsaimniecības jomā, izņemot KPN un kvotu jautājumu;
- W. tā kā Padome ir bloķējusi priekšlikumus un tādēļ kopš 2009. gada nav pieņemts neviens daudzgadu plāns;
- X. tā kā, strādājot iestāžu darba grupā daudzgadu plānu jautājumos, likumdevējas iestādes atzina, ka ir svarīgi sadarboties, lai rastu pragmatisku risinājumu virzībā uz daudzgadu plānu pieņemšanu, kaut arī atšķiras to viedokļi par tiesiskā regulējuma interpretāciju;
- Y. tā kā daudzgadu plāniem būtu jāveido stingrs un ilglaicīgs zivsaimniecības pārvaldības pamats; tā kā šie plāni būtu jāizstrādā, pamatojoties uz labākajiem un jaunākajiem atzinumiem zinātnes un sociālās ekonomikas jomā, un tā kā tiem vajadzētu būt elastīgiem, lai pielāgotos zivju krājumu attīstībai un ņemtu vērā ikgadējos lēmumus par zvejas iespēju piešķiršanu;
- Z. tā kā iestāžu darba grupa daudzgadu plānu jautājumos starp turpmāko daudzgadu plānu kopīgajiem elementiem ir ierindojusi maksimālā ilgtspējīgas ieguves apjoma sasniegšanu un grafiku šā mērķa panākšanai, krājumu saglabāšanas atskaites punktu drošības pasākumu sākšanai, pielāgošanās mehānismu gadījumiem, kad zinātniskajos atzinumos tiek ieviestas negaidītas izmaiņas, un pārskatīšanas klauzulu;
- AA. tā kā plānos ir jāiekļauj vispārējs mērķis, ko varētu sasniegt, īstenojot pārvaldības pasākumus, un kas atbilst zinātniskajiem atzinumiem; tā kā lieli un stabili ieguves apjomi ir jāiekļauj šajā vispārējā mērķī, kurš ir jāatspoguļo Padomes ikgadējos lēmumos par zvejas iespējām, ņemot vērā jaunākos zinātniskos atzinumus; tā kā ar šiem ikgadējiem lēmumiem nav jāpārsniedz stingrie limiti zvejas iespēju piešķiršanas jomā un tā kā pēc iespējas ir jācenšas tos būtiski nemainīt;
- AB. tā kā ar Tiesas 2014. gada 26. novembra spriedumu Lietā C-103/12 EP/Padome un Lietā C-165/12 Komisija/Padome attiecībā uz zvejas iespēju piešķiršanu kuģiem, kuri kuģo ar Venecuēlas Bolivāra Republikas karogu, Eiropas Savienības ūdeņos Francijas Gviānas piekrastes ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā, tika radīts precedents, izskaidrojot divu dažādo LESD 43. panta 3. punktā norādīto juridisko pamatu saturu un ierobežojumus, un tā kā LESD 43. panta 3. punktu var izmantot kā juridisko pamatu tikai zvejas iespēju piešķiršanai, kā tas tiek darīts minētajā KPN un kvotu regulējumā;

- AC. tā kā tiek gaidīts Tiesas spriedums Lietā C-124/13 EP/Padome par Padomes Regulu (ES) Nr. 1243/2012, ar ko izveido ilgtermiņa plānu mencu krājumiem, saistībā ar kuru Parlaments apgalvo, ka, ņemot vērā regulas mērķi un saturu, tā būtu jāpieņem, pamatojoties uz LESD 43. panta 2. punktu un izmantojot parasto likumdošanas procedūru, kurā Parlaments ir viens no likumdevējiem; tā kā Parlaments arī iebilst pret Komisijas priekšlikuma sadalīšanu divos tiesību aktos, kā to ir izdarījusi Padome;
- AD. tā kā ir panākts progress attiecībā uz daudzgadu plānu Baltijas jūrai, pie kura Padome ir piekritusi strādāt kopā ar EP, lai pieņemtu mērķus attiecībā uz zvejas izraisītu zivju mirstību;
- AE. tā kā, nepastāvot daudzgadu plāniem, izmetumu plānos, kurus Komisija pieņem ar deleģētiem aktiem, pamatojoties uz attiecīgo dalībvalstu ieteikumiem, var tikt mainīti minimālie saglabāšanas izmēri;
- AF. tā kā izmetumu plāniem ir būtiska nozīme, jo minimālo saglabāšanas izmēru izmaiņas var radīt zvejas paņēmienu maiņu, un tā rezultātā var mainīties zvejas izraisīta zivju mirstība un nārstojošu zivju biomasa — divi daudzgadu plānos iekļauti kvantitatīvi mērķi; tā kā, ar deleģētajiem aktiem mainot minimālos izmērus, tiktu ārēji mainīti svarīgi daudzgadu plānu rādītāji;
- AG. tā kā saskaņā ar likumdevēju iecerēto šie deleģētie akti tiktu pieņemti uz pagaidu laiku, kas nekādā gadījumā nedrīkstētu pārsniegt trīs gadus;
- AH. tā kā minimālie saglabāšanas izmēri vienas sugas zivīm var atšķirties atkarībā no zonas, ņemot vērā zivsaimniecību īpašās iezīmes un izmantotos zvejas rīkus; tā kā, ja iespējams, vienmēr ir vēlams attiecībā uz visām zonām ieviest horizontālus lēmumus, lai atvieglotu pārbaužu veikšanu,
1. uzskata, ka turpmākie tehniskie pasākumi būtu jāvienkāršo un jāiekļauj skaidri strukturētā tiesiskajā regulējumā un ka to izstrādē par pamatu būtu jāizmanto nopietni zinātniski fakti;
  2. norāda, ka tehniskie pasākumi ir jāpārskata, novēršot pašreizējā regulējuma sarežģītību un neviendabīgumu, uzlabojot tā zinātnisko pamatu un palielinot tā saprotamību un pieņemšanu zivsaimniecības nozares pārstāvju vidū;
  3. uzskata, ka tehniskie pasākumi cik vien iespējams jāpielāgo katras zivsaimniecības un katra reģiona īpašajām iezīmēm, jo tas ļaus attiecīgajam sektoram nodrošināt augstu atbilstības līmeni;
  4. uzskata — lai uzlabotu zivsaimniecības nozares pārstāvju attieksmi pret KZP un tajā ietvertu noteikumu ievērošanu, ir nepieciešams plašā mērogā iesaistīt zvejniekus lēmumu pieņemšanas procesā, kā arī radīt stimulus, ar kuriem uzlabo inovācijai paredzēto palīdzību un palielina zvejas rīku izvēli;
  5. norāda, ka ir nepieciešams izmantot koplēmuma procedūru, lai pieņemtu vienotus noteikumus visiem jūras baseiniem vai tiem, kas samērīgi ilgā laika posmā nemainīsies;
  6. uzskata, ka nav nepieciešams izmantot koplēmuma procedūru, lai pieņemtu reģionāla

mēroga pasākumus vai pasākumus, kas pakļauti biežām izmaiņām;

7. uzskata, ka tehnisko pasākumu regulējuma struktūra būtu jābalsta uz četrām daļām, trim daļām piemērojot koplēmuma procedūru, bet ceturtajā daļā izmantojot reģionalizācijas principu; pirmajās trijās daļās tiktu iekļauts vienotu un centralizētu noteikumu kopums, specifiski noteikumi svarīgākajiem jūras baseiniem un specifisku tehnisku noteikumu konkrēts skaits; visi šie pasākumi tiktu pieņemti, izmantojot koplēmuma procedūru; reģionāla mēroga noteikumiem un pasākumiem, kas pakļauti biežām izmaiņām, savukārt tiktu piemērots reģionalizācijas princips;
8. uzskata, ka ir nepieciešams izvērtēt to, kādas iespējas, uzlabojumus un sociālekonomiskas sekas ES zvejas flotēm rada konkrēti noteikumi, kas balstīti uz tehniskiem pasākumiem, piemēram, pasākumiem, kas attiecas uz dreifējošu tīklu izmantošanu, vaļveidīgo nejaušu nozveju, aizliegumu nogriezt haizivju spuras uz kuģa vai dziļūdens zveju;
9. norāda, ka attiecība uz katru no trim galvenajiem ūdens baseiniem ir steidzami jāpieņem saskaņots operatīvu tehnisko pasākumu kopums, ņemot vērā katra baseina īpašās iezīmes un sevišķu uzmanību pievēršot Vidusjūras baseinam, kurā Savienības lēmumi zivsaimniecības jomā var nopietni ietekmēt Eiropas zvejnieku un trešo valstu zvejas flotu konkurenci;
10. apgalvo, ka, paturot prātā izmetumu aizliegumu, noteikumiem par tehniskiem pasākumiem tādos jautājumos kā nozvejas sastāvs būtu jānodrošina pietiekams elastīgums, lai reālā laikā ņemtu vērā zivsaimniecību attīstību un progresu attiecībā uz zvejas paņēmieni izvēles uzlabošanu;
11. uzskata, ka, pārskatot tehniskos pasākumus, ir jāpatur prātā ne tikai to ietekme uz resursu saglabāšanu, bet arī uz zvejas darbību ekspluatācijas izmaksām un ienesīgumu;
12. norāda, ka regulējumā par tehniskajiem pasākumiem paredzētā mērķa sasniegšanu attiecībā uz krājumu saglabāšanu varētu sekmēt ar darbībām, kuras būtu vērstas uz piedāvājuma un pieprasījuma pārvaldības uzlabošanu, vairāk koncentrējoties uz ražotāju organizācijām un tādējādi optimizējot Savienības tiesību aktos plānoto rezultātu sasniegšanu;
13. uzskata, ka daudzgadu plānu nozīme kopējā zivsaimniecības politikā attiecībā uz zvejas resursu saglabāšanu aizvien pieaug, jo tie ir vispiemērotākais instruments specifisku tehnisku pasākumu pieņemšanai un īstenošanai reģionālā līmenī;
14. uzskata, ka likumdevējiem ir jāturpina strādāt pie tā, lai panāktu vienošanos par daudzgadu plāniem, pamatojoties uz ES Tiesas judikatūru;
15. uzskata, ka daudzgadu plāniem ir jāveido stingrs un ilglaicīgs zivsaimniecības pārvaldības pamats un ka šie plāni ir jāizstrādā, pamatojoties uz labākajiem un jaunākajiem pieejamajiem atzinumiem zinātnes un sociālās ekonomikas jomā, pielāgojoties zivju krājumu attīstībai un nodrošinot elastīgumu Padomes ikgadējos lēmumos par zvejas iespēju piešķiršanu; šie ikgadējie lēmumi nedrīkst pārsniegt stingros limitus zvejas iespēju piešķiršanas jomā, un ir pēc iespējas jācenšas tos būtiski nemainīt;

16. uzstāj, ka ir jāizstrādā turpmāki daudzgadu plāni, lai sasniegtu maksimālā ilgtspējīgas ieguves apjoma mērķi, iekļaujot šajos plānos grafiku minētā mērķa sasniegšanai, krājumu saglabāšanas atskaites punktu drošības pasākumu sākšanai, pielāgošanās mehānismu gadījumiem, kad notiek izmaiņas zinātniskajos atzinumos, kā arī pārskatīšanas klauzulu;
17. uzskata — lai izvairītos no problēmām, ko jauktai dažādu sugu zvejai radītu izkraušanas pienākums, šķiet saprātīgi dot priekšroku tādām zvejas piepūles regulējumam, kas nav tik neelastīgs kā KPN un kvotu sistēma;
18. norāda, ka ir jāpalielina ieinteresēto personu iesaiste daudzgadu plānu izstrādē un pilnveidē, strādājot konsultatīvajās padomēs un to nodrošinot attiecībā uz visiem lēmumiem, kas tiek pieņemti saistībā ar reģionalizāciju;
19. uzskata, ka Eiropas Parlamentam būtu ar īpašu rūpību jāizvērtē deleģētie akti, kas attiecas uz izmetumu plāniem;
20. uzskata, ka termiņš deleģētajiem aktiem, kas uz pagaidu laiku tiek pieņemti attiecībā uz izmetumu plāniem, tostarp minimālajiem saglabāšanas izmēriem, nekādā gadījumā nedrīkstētu pārsniegt trīs gadus, šie akti attiecīgā gadījumā būtu jāaizstāj ar daudzgadu plānu un tādēļ daudzgadu plāni ir jāpieņem pēc iespējas ātrāk;
21. norāda, ka lēmumi par minimālajiem saglabāšanas izmēriem reģionalizācijas daļā būtu jāpieņem, paturot prātā nepieciešamību izvairīties no tā, ka attiecībā uz katru zivju sugu tiek piemērota virkne dažādu izmēru, jo to būtu sarežģīti kontrolēt un tas varētu veicināt pārkāpumus un krāpšanu preču tirdzniecībā;
22. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

PASKAIDROJUMS

1. Ievads

Viens no 2013. gadā veiktās kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) reformas mērķiem bija maksimālā ilgtspējīgas ieguves apjoma (MIIA) nodrošināšana, izmantojot ekosistēmisku pieeju. Svarīgākie instrumenti šo mērķu sasniegšanai ir tehniskie pasākumi un daudzgadu plāni, piemēram, saglabāšanas pasākumi.

Tomēr kopš 2009. gada leģislatīvo dokumentu ziņā ne tehnisko pasākumu, ne daudzgadu plānu jomā nav panākts liels progress. Daudzgadu plānus iestādes bloķēja. Tas notika tādēļ, ka tiesību aktu priekšlikumos par daudzgadu plāniem starp nozvejas uzraudzības noteikumiem tika iekļauta arī zvejas iespēju sadale. Tādējādi Komisijas priekšlikumi radīja domstarpības attiecībā uz LESD 43. panta piemērošanu. Attiecībā uz tehniskajiem pasākumiem grūtības radās, pielāgojot tiesību aktus Lisabonas līgumam.

2. Tehniskie pasākumi

Tehnisko pasākumu mērķis ir novērst zivju mazuļu nozveju, kā arī cita veida nejaušu piezveju. Principā sistēmas pamatā ir trīs katrai ģeogrāfiskai zonai (Baltijas jūrai, Vidusjūrai un Atlantijas okeānam un citiem ūdens baseiniem) paredzētas regulas. Tehniskie pasākumi ir specifisku noteikumu kopums, kas dažkārt tiek iekļauts plašākos pārvaldības instrumentos, piemēram, daudzgadu plānos. Ir pieņemtas arī specifiskas regulas, kas attiecas, piemēram, uz dreifējošu žaunu tīklu izmantošanas aizliegumu, vaļveidīgo nejaušu nozveju vai aizliegumu par haizivju spuru atdalīšanu uz kuģiem. Tādējādi tehniskie pasākumi ir iekļauti vairāk nekā trīsdesmit dažādās regulās un veido sarežģītu, neviendabīgu un neorganizētu noteikumu sistēmu, kurā bieži vien nākas saskarties ar nekonsekvenci un minēto noteikumu pretrunīgumu.

Tehnisko pasākumu sarežģīto sistēmu daļēji var skaidrot ar to, ka tie ir pieņemti, izmantojot dažādas likumdošanas procedūras un reaģējot uz dažādām situācijām. Dažu tehnisko pasākumu ieviešanu veicina reģionālās zvejniecības pārvaldības organizācijas (RZPO). Citos gadījumos tos pieņem saistībā ar ikgadējām KPN un kvotu regulām. Tomēr lielāko daļu tehnisko pasākumu pieņem Padome vai Komisija, ievērojot komitoloģijas procedūru, kura bija spēkā pirms Lisabonas līguma stāšanās spēkā un kurā nav iesaistīts Eiropas Parlaments.

Daļēji tehnisko pasākumu neviendabīgumu un nekonsekvenci var skaidrot ar to, ka daudzus no tiem Padome apstiprina pakāpeniski kā daļu no ikgadējām regulām, ar kurām tiek noteikta KPN un kvotas. Tādējādi daži tehniskie pasākumi ir pieņemti pēc politiskas starpvalstu vienošanās, kurai nav liela zinātniskā pamata un kura rada nepamatotas atšķirības starp dažādiem jūras reģioniem. Pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā dažādie ar KPN un kvotām saistītie pasākumi būtu jāpieņem Eiropas Parlamentam kopā ar Padomi.

Tehniskajos pasākumos izmantotā ģeogrāfiskā pieeja ir skaidri atspoguļota diferencietajā attieksmē pret Vidusjūras reģionu. Attiecībā uz Vidusjūru vairāk vai mazāk konsekventu pasākumu kopumu pieņēma tikai 2006. gadā. Tomēr konsultatīvā padome Vidusjūras jautājumos ir vairākas reizes lūgusi pārskatīt konkrētus tehniskos pasākumus. Ir vērts atzīmēt,

ka Komisija nesenā pētījumā par tehniskajiem pasākumiem¹ nav iekļāvusi Vidusjūru šajā reģionā piemēroto tehnisko pasākumu sarežģītības dēļ.

Daļa tehnisko pasākumu ir iekļauta specifiskās regulās. Likumdošanas procedūras, kas izmantotas, pieņemot lielāko daļu šo regulu, ir radījušas pretrunas. Īpaši jāpiemin priekšlikums par zveju dziļūdens krājumos Ziemeļaustrumu Atlantijā², kuru bloķē jau vairāk nekā trīs gadus. Ir apstājusies arī procedūra attiecībā uz zveju ar dreifējošiem tīkliem³. Šīs grūtības un pretrunas atbilst priekšlikumu saturam. Dažos gadījumos, piemēram, saistībā ar haizivju spuru atdalīšanu uz kuģiem⁴, reģionālās zvejniecības pārvaldības organizācijas noraidīja noteikumus un tādēļ Eiropas Savienības flote salīdzinājumā ar trešo valstu flotēm tagad atrodas neizdevīgākā situācijā. Citos gadījumos, piemēram, saistībā ar regulu par vaļveidīgo nejaušu nozveju⁵, būtu nepieciešams izvērtēt tās efektivitāti.

No otras puses, regulas par tehniskajiem pasākumiem ietver virkni izņēmumu un atrunu, un visos noteikumos ir izdarīti grozījumi. Piemēram, Regulā (EK) Nr. 850/1998 grozījumi ir izdarīti četrpadsmit reizes. Ar katru nākamo grozījumu izdarīšanu ir palielinājusies tehnisko pasākumu sarežģītība. Pastāv virkne neatbilstību, un deleģēto un īstenošanas aktu attiecīgajās jomās trūkst skaidru definīciju, un tas kavē leģislatīvās lietas virzību. Tādēļ jau ilgāku laiku pastāv nepieciešamība tehnisko pasākumu kopumu racionalizēt, vienkāršot un pielāgot Lisabonas līgumam.

2002. un 2008. gadā visu tehnisko pasākumu kopumu mēģināja pārskatīt⁶. Pirmais mēģinājums neizdevās, un otrais mēģinājums izvērtās tikai par vēl vienu no daudzajiem regulējuma grozījumiem. Progresu neizdevās panākt arī leģislatīvajās lietās, kas bija saistītas ar trīs galveno ģeogrāfiski piemērojamo regulu pielāgošanu Lisabonas līgumam.

Komisija 2014. gada maijā beidza sabiedrisko apspriešanu par jaunu tehnisko pasākumu satvaru reformētajā kopējā zivsaimniecības politikā. Lielākā daļa dalībvalstu, kas atbildēja, uzskatīja, ka tehniskos pasākumus ir jāvienkāršo, garantējot vienlīdzīgus apstākļus un tādēļ dažiem noteikumiem joprojām piemērojot koplēmuma procedūru, un ka, piemērojot tehnisko pasākumu izstrādē reģionalizācijas principu, būtu jākoncentrējas uz praktisko īstenošanu un jāņem vērā kontroles un uzraudzības pasākumi. Zivsaimniecības nozares pārstāvji uzskatīja, ka jaunajā tehnisko pasākumu struktūrā ir jāizmanto minimālisma pieeja, mikropārvaldībai nododamu lēmumu pieņemšanā neizmantojot koplēmuma procedūru. NVO savukārt uzskata, ka ir nepieciešams vispārējs tehnisko pasākumu satvars, kurā ir iekļauti vispārēji mērķi un vienoti minimuma noteikumi, kas būtu jāpiemēro visā Eiropas Savienībā, lai garantētu to, ka pārvaldībā netiek pieļauti trūkumi un ka tādējādi vienkāršošana nenotiek uz vides aizsardzības rēķina.

Turpmāk izstrādājot regulējumu par tehniskajiem pasākumiem, ir nepieciešams izmantot koplēmuma procedūru, lai nodrošinātu vienādus noteikumus un veicinātu īstenošanu un kontroli. Reģionalizācija savukārt var vienkāršot pārvaldību, garantējot to, ka noteikumi tiek pielāgoti katras zivsaimniecības un katra ūdens baseina specifiskajām iezīmēm, nodrošinot

¹ Pētījums, ar ko tiek atbalstīta jaunu tehnisko saglabāšanas pakalpojumu satvara izstrāde reformētajā KZP. Projekts Nr. ZF1455_S02. 2014. gada 7. jūlijs.

² COM(2012)0371 final – 2013/0179 (COD).

³ COM(2014)0265 final – 2013/0138 (COD).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. jūnija Regula (ES) Nr. 605/2013.

⁵ Padomes 2004. gada 26. aprīļa Regula (EK) Nr. 812/2004.

⁶ COM(2002)0672 un COM(2008)0324.

elastīgumu un radot iespēju ātri reaģēt ārkārtas situācijās. Turklāt reģionalizācija var veicināt noteikumu vienkāršošanu un labāku izpratni un tādējādi nozares pārstāvji tos pieņemtu labāk, jo īpaši, ja viņi tiks iesaistīti šo noteikumu pieņemšanas procesā. Tomēr absolūta reģionalizācijas neatbilst KZP kā kopējai politikai, saskaņā ar kuru Eiropas Savienībai ir ekskluzīva kompetence kopīgo resursu jautājumā.

Tādēļ koplēmuma procedūru, šķiet, nav nepieciešams izmantot attiecībā uz reģionāla mēroga pasākumiem vai pasākumiem, kas var bieži mainīties, bet ir nepieciešams piemērot vienotus noteikumus visiem jūras baseiniem vai pasākumiem, kas samērīgi ilgā laika posmā nemainīsies.

Tehnisko pasākumu regulējuma struktūra būtu jāveido četrās daļās. Trijās daļās tiktu iekļauts vienotu un centralizētu noteikumu kopums, specifisku noteikumu kopums svarīgākajiem jūras baseiniem un konkrēts skaits specifisku noteikumu, kas pieņemti, izmantojot koplēmuma procedūru. Ceturtā daļa, kurā tiktu piemērots reģionalizācijas princips, aptvertu reģionāla mēroga noteikumus un pasākumus, kas pakļauti biežām izmaiņām.

3. Daudzgaļu plāni

Daudzgaļu plānu mērķis ir pārvaldīt galvenās zvejniecībai svarīgās zivju sugas. Visiem plāniem kopīgs ir tas, ka tajos tiek noteikti zivju krājumu pārvaldības mērķi attiecībā uz nārstojošu zivju biomasas apmēriem un zvejas izraisītu zivju mirstību. Pašlaik ir spēkā vienpadsmit daudzgaļu plāni, kuros ir iekļauti dažādi instrumenti. Kopumā tajos tiek izmantota kopējā pieļaujamā nozveja (KPN), bet tiek izmantoti arī citi instrumenti, piemēram, tehniskie pasākumi, zvejas piepūles ierobežojumi un specifiski kontroles noteikumi.

Daudzgaļu plāni tika ieviesti pēc KZP 2002. gada reformas. No pašreiz spēkā esošajiem plāniem divi reglamentē reģionālo zvejniecības pārvaldības organizāciju pārvaldītus zivju krājumus — zilās tunzivis un Grenlandes paltusus —, bet pārējie plāni reglamentē zivju krājumus Savienības ūdeņos saskaņā ar Starptautiskās Jūras pētniecības padomes (ICES) norādījumiem. Laikā no 2002. gada līdz 2009. gadam to attīstība notika relatīvi lēni, mainoties šo plānu apveidiem. Tā kā Padome ir bloķējusi priekšlikumus, kopš 2009. gada nav pieņemts neviens daudzgaļu plāns.

Daudzgaļu plānu efektivitāte ir bijusi nevienmērīga. Kopumā vissliktākie rezultāti ir saistīti ar zvejas piepūles samazināšanas mehānismu neefektivitāti un trūkumiem kontroles jomā. Nevajadzētu aizmirst, ka flotes pārvaldība un tādējādi arī efektīva zvejas kapacitāte ir zaudējusi savu nozīmi kopējā zivsaimniecības politikā. Lai gan dažādu krīžu rezultātā ir ievērojami samazinājies zvejas flotes apmērs, zvejas kapacitātes zudums ir bijis daudz mazāks.

Neraugoties uz daudzgaļu plānu lielo nozīmi, pēdējos gados saistībā ar tiem nav notikusi gandrīz nekāda attīstība tādēļ, ka Eiropas Parlamentam un Padomei ir radušās domstarpības attiecībā uz daudzgaļu plānu juridiskā pamata interpretācijām, jo īpaši to, vai ir atbilstīgi izmantot LESD 43. panta 2. vai 3. punktu, un tādēļ šīs iestādes bloķē jebkādu notikumu attīstību šajā jomā. LESD 43. panta 3. punktā lēmumu pieņemšanas pilnvaras tiek pilnībā nodotas Padomei, nekādu nozīmi nepiešķirot Parlamentam. Tiesa 2014. gada 26. novembrī pasludināja kopīgu spriedumu divās lietās¹, ko Eiropas Parlaments un Komisija bija iesnieguši

¹ Lieta C-103/12 EP/Padome un Lieta C-165/12 Komisija/Padome.

pret Padomes lēmumu par zvejas iespēju piešķiršanu kuģiem, kuri kuģo ar Venecuēlas Bolīvāra Republikas karogu, Eiropas Savienības ūdeņos Francijas Gviānas piekrastes ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā. Šis spriedums rada precedentu, skaidrojot, ka LESD 43. panta 3. punktu var izmantot kā juridisko pamatu tikai zvejas iespēju piešķiršanai, kā tas tiek darīts KPN un kvotu regulās.

Joprojām tiek gaidīts Tiesas spriedums Lietā C-124/13 EP/Padome par Padomes Regulu (ES) Nr. 1243/2012, ar ko izveido ilgtermiņa plānu mencu krājumiem, saistībā ar kuru Parlaments apgalvo, ka, ņemot vērā regulas mērķi un saturu, tā būtu jāpieņem, pamatojoties uz LESD 43. panta 2. punktu un izmantojot parasto likumdošanas procedūru, kurā Parlaments ir viens no likumdevējiem. Parlaments arī iebilst pret to, ka Komisijas priekšlikums tiek sadalīts divos tiesību aktos, kā to ierosinājusi Padome.

2014. gada aprīlī savu darbu beidza iestāžu darba grupa daudzgadu plānu jautājumos. Tās darbības laikā likumdevēju iestāžu pārstāvji atzina, ka ir svarīgi sadarboties, lai rastu pragmatisku risinājumu virzībā uz daudzgadu plānu pieņemšanu, kaut arī atšķiras to viedokļi par tiesiskā regulējuma interpretāciju. Tika pausts viedoklis, ka daudzgadu plāniem vajadzētu veidot stingru un ilglaicīgu zivsaimniecības pārvaldības pamatu, balstoties uz pēc iespējas labākiem zinātniskajiem atzinumiem. Turklāt tajos ir jārod iespēja pielāgoties zivju krājumu izmaiņām un jānodrošina elastīgums attiecībā uz ikgadējo lēmumu pieņemšanu par zvejas iespēju piešķiršanu.

Kā turpmāko daudzgadu plānu kopīgi elementi ir noteikti maksimālā ilgtspējīgas ieguves apjoma sasniegšana un grafiks šā mērķa panākšanai, krājumu saglabāšanas atskaites punkts drošības pasākumu sākšanai, pielāgošanās mehānisms gadījumiem, kad zinātniskajos atzinumos tiek ieviestas izmaiņas, un pārskatīšanas klauzula.

Pēc KZP 2013. gada reformas daudzgadu plānos kā mērķis būtu jāiekļauj maksimālā ilgtspējīgas ieguves apjoma nodrošināšana un jānosaka termiņš šā mērķa sasniegšanai. Tajos būtu jāiekļauj arī pasākumi izmetumu aizlieguma un izkraušanas pienākuma¹ piemērošanai, kā arī garantijas korektīvu pasākumu un pārskatīšanas klauzulu piemērošanai. Daudzgadu plānos ir iekļauti arī divi kvantitatīvi mērķi: zvejas izraisīta zivju mirstība un nārsta bara biomasa.

Reformējot KZP, tika ieviests izmetumu aizliegums, bet netika atrisināta problēma saistībā ar KPN un kvotu sistēmas neelastīgumu. Ņemot vērā to, ka jauktā dažādu sugu zvejā, kurā tiek nozvejotas tā dēvēto kritisko sugu zivis, var rasties problēmas, šķiet saprātīgi dot priekšroku tādiem konkrētiem instrumentiem kā zvejas piepūles regulējums, kas nav tik neelastīgs kā KPN un kvotu sistēma. Turklāt zvejas piepūles regulējums veicinātu maksimālā ilgtspējīgas ieguves apjoma sasniegšanu, uzlabojot zvejas flotes ekonomiskos rezultātus attiecībā pret minēto zivju sugu mirstību.

4. KZP 2013. gada reforma

Būtisks KZP reformas elements, kas skar gan daudzgadu plānus, gan tehniskos pasākumus, ir reģionalizācija² vai reģionu sadarbība saglabāšanas pasākumu jomā. Daudzgadu plāni, šķiet,

¹ Izkraušanas pienākums, Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regulas (ES) Nr. 1380/2013 15. pants.

² Reģionāla sadarbība saistībā ar saglabāšanas pasākumiem, Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada

ir vispiemērotākais instruments specifisku tehnisku pasākumu pieņemšanai un īstenošanai reģionalizācijas kontekstā.

Ir noteikts, ka gadījumos, kad Komisijai saistībā ar daudzgadu plāniem, Savienības vides tiesību aktos paredzētajiem nepieciešamajiem krājumu saglabāšanas pasākumiem vai izkraušanas pienākumu tiek deleģētas pilnvaras, ieinteresētās un šādu pasākumu skartās dalībvalstis var noteiktā termiņā iesniegt kopīgus ieteikumus. Lai īstenotu šādus ieteikumus, dalībvalstīm ir jāapspriežas ar attiecīgajām konsultatīvajām padomēm. Komisija varētu pieņemt ieteiktos pasākumus ar deleģētiem aktiem, taču, ja dalībvalstis nespēj vienoties par kopīgiem ieteikumiem noteiktajā termiņā, Komisija var arī nākt klajā ar priekšlikumiem. Komisija varētu nākt klajā ar priekšlikumiem arī tad, ja kopīgie ieteikumi neatbilstu krājumu saglabāšanas pasākumu mērķiem un kvantitatīvajiem rādītājiem. Vienīgā Eiropas Parlamentam atstātā rīcības iespēja ir iebildumu iesniegšana pret deleģēto aktu divu mēnešu laikā.

Šie jaunie noteikumi ietekmē tehniskos pasākumus un ir lielā mērā saistīti ar daudzgadu plāniem vai arī izriet no tiem, bet gadījumā, ja šādi plāni nepastāv, problēma tiek atrisināta, Komisijai pieņemot deleģētos aktus. Piemēram, ja saistībā ar noteiktu zivsaimniecību nav pieņemts daudzgadu plāns vai pārvaldības plāns, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem uz pagaidu laiku, kas nepārsniedz trīs gadus, tiek ieviests specifisks izmetumu plāns, kurā turklāt var iekļaut minimālo saglabāšanas izmēru izmaiņas¹.

No otras puses, ar regulu par izkraušanas pienākumu² tika ieviestas izmaiņas trijās reģionālajās (Atlantijas okeānam, Vidusjūrai un Baltijas jūrai paredzētajās) regulās par tehniskajiem pasākumiem. Izmetumu plāni ir kļuvuši par svarīgāko instrumentu, ar kuru, deleģējot pilnvaras Komisijai, tiek ieviestas izmaiņas. Komisija ir tikusi pilnvarota noteikt minimālos saglabāšanas atsauces izmērus sugām, attiecībā uz kurām saskaņā ar deleģētajiem aktiem tiek piemērots izkraušanas pienākums, un vajadzības gadījumā noteikt izņēmumus minimālajiem atsauces izmēriem. Šāds gadījums jau tika īstenots saistībā ar Baltijas jūrai paredzētu izmetumu plānu³, kurā minimālais saglabāšanas izmērs mencām tika samazināts no 38 cm uz 35 cm.

Lielākajā daļā gadījumu minimālos saglabāšanas izmērus pieņems Komisija, izmantojot deleģētos aktus. Tas atvieglos noteiktu pasākumu pieņemšanu reģionālā līmenī, taču minimālie saglabāšanas izmēri ir jēdziens, kas pārsniedz reģionalizācijas mērogus un tādējādi varētu ievērojami mainīt daudzgadu plānu attīstību. Mainoties minimālajiem izmēriem, zvejnieki mainīs zvejas paņēmienus, un tādēļ mainīsies arī zvejas izraisītas zivju mirstības apmēri un nārstojošu zivju vecuma piramīda. KZP pamatregulā ir noteikts, ka šie divi rādītāji daudzgadu plānos būs kvantitatīvi nosakāmi mērķapjomi⁴. Ar deleģēto aktu mainot minimālos izmērus, svarīgi daudzgadu plānu rādītāji tiktu mainīti ar instrumentiem, kas pastāv ārpus plāniem. Ir jāņem vērā tas, ka minimālajiem saglabāšanas izmēriem ir būtiska loma zvejas darbību komercializācijā un kontrolē.

---

11. decembra Regulas (ES) Nr. 1380/2013 18. pants.

¹ Regulas (ES) Nr. 1380/2013 15. panta 6. punkts.

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 20. maija Regulas (ES) Nr. 2015/812 1. panta 10. punkts, 2. panta 5. punkts un 3. panta 5. punkts.

³ Komisijas 2014. gada 20. oktobra Deleģētā regula (ES) Nr. 1396/2014.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regulas (ES) Nr. 1380/2013 10. panta 1. punkta c) apakšpunkts.

5. Referenta nostāja

5.1. Daudzgaļu plāni

Likumdevējiem ir jārod pragmatisks risinājums, lai panāktu ātru progresu daudzgaļu plānu jautājumā, ņemot vērā ES Tiesas judikatūru.

Turklāt ir jāpalielina ieinteresēto personu efektīva līdzdalība daudzgaļu plānu izstrādē un pilnveidē.

Visbeidzot, daudzgaļu plāni būtu jāpieņem pēc iespējas ātrāk. Tādējādi mēs izvairīsimies no situācijas, kad pasākumus ilgtermiņā reglamentē izmetumu plāni, kuros pēc būtības drīkst iekļaut tikai pagaidu pasākumus.

5.2. Tehniskie pasākumi

Turpmākiem tehniskajiem pasākumiem ir jābūt vienkāršiem un skaidriem, lai sekmētu to, ka zvejnieki šos pasākumus saprot.

Tie pēc iespējas vairāk būtu jāpielāgo katras zivsaimniecības un katra reģiona īpašajām iezīmēm (reģionalizācija).

Tomēr vienotus noteikumus visiem jūras baseiniem vai pasākumiem, kas samērīgi ilgā laika posmā nemainīsies, ir jāpieņem ES likumdevējām iestādēm, izmantojot parasto likumdošanas procedūru, proti, koplēmuma procedūru.

Absolūta reģionalizācija tik tiešām neatbilstu KZP kā kopējai politikai, saskaņā ar kuru Eiropas Savienībai ir ekskluzīva kompetence kopīgo resursu jautājumā.

Visbeidzot, ir nepieciešams plašākā mērogā un efektīvāk iesaistīt zvejniekus lēmumu pieņemšanas procesā, apspriežot tehnisko pasākumu vissīkākās detaļas, kā arī radīt stimulus šo pasākumu piemērošanai.